

*****

*****
*****

รู้จักนักคิด

*****
*****

know the thinker

*****
*****

พญ. พรรณพิมล หล่อตระกูล

Dr. Panpimol Lotrakul

ในขณะที่กระแสข่าวเชิงลบเกี่ยวกับวัยรุ่นไม่เคยหายไปจากหน้าหนังสือพิมพ์หรือโทรทัศน์ อีกทั้งคนส่วนใหญ่ยังมีทัศนคติว่า วัยรุ่นคือปัญหา ขณะเดียวกันก็เป็นกลุ่มที่เป็นเป้าหมายหลักของตลาดสินค้าและโฆษณาแทบทุกชนิด ทำให้เกิดการตั้งคำถามขึ้นในวงกว้างว่า หรือปัญหาของวัยรุ่นคือปัญหาทางวัฒนธรรมและความสัมพันธ์เชิงสังคม ซึ่งจะแก้ไขได้ก็ด้วยการเข้ามามีส่วนร่วมจากสถาบันทางสังคมทุกภาค

พญ. พรรณพิมล หล่อตระกูล ผู้อำนวยการสำนักสนับสนุนการสร้างสุขภาพและลดปัจจัยเสี่ยง สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) มาบอกเล่าเรื่องราวเหล่านี้ผ่านประสบการณ์การทำงานในฐานะจิตแพทย์เด็กและวัยรุ่นมานานกว่า 20 ปี ว่าผู้ใหญ่ในสังคมจะมีส่วนช่วยให้วัยรุ่นก้าวข้ามจุดหักเหช่วงหนึ่งของชีวิต ไปสู่วัยผู้ใหญ่ในวันข้างหน้าได้อย่างไร

As the negative news about teenagers have never faded from newspapers or television and most people still have the attitude that teenagers are problems and principal target of all merchandise and advertising, a question has been extensively raised, "Is teenager problem a cultural and social relationship one, which can be solved by participation all social institutions?"

Dr. Panpimol Lotrakul, Director of the Population Health and Risk Reduction Program, talked about this story through her over-20-year work experience as a child and teenager psychiatrist how adults in the society must help teenagers step across their life turning point to future adulthood in the society.

ภาพรวมปัญหาเกี่ยวกับเยาวชนทุกวันนี้เป็นอย่างไรบ้าง ระดับความรุนแรงมากน้อยแค่ไหน

ถ้ามองภาพรวมตอนนี้และดูพฤติกรรมที่ปรากฏจะมีอยู่สามเรื่องหลักๆ ที่พูดถึงตลอดเวลา หนึ่งในเรื่องของความรุนแรงที่โดยตัวของมันเองก็เป็นปัญหาและไปซ่อนอยู่ในปัญหาอื่นๆ ด้วย ความรุนแรงในเด็กเป็นสถิติที่ชัดเจน กลุ่มที่มีปัญหาสูงสุดคือกลุ่มช่วงที่เป็นวัยรุ่นตั้งแต่ช่วงวัยหนุ่มสาวนิดหน่อย ทั้งทำร้ายตัวเองและทำร้ายคนอื่น อัตราการฆ่าตัวตายในประเทศไทยสูงขึ้นเรื่อยๆ ในรอบเกือบ 10 ปีที่ผ่านมา ไต่ขึ้นมาจากประมาณร้อยละ 3 ต่อแสนของจำนวนประชากรมาเป็นร้อยละ 7 ต่อแสน กลุ่มอายุที่มีปัญหาการฆ่าตัวตายเยอะสุดก็ยังคงเป็นวัยรุ่น เยาวชน

ปัญหาที่สองคือเรื่องเพศ ถ้าดูสถิติตัวเลขที่ยืนยันเรื่องนี้คืออัตราผู้ติดเชื้อเอชไอวีรายใหม่จะเป็นกลุ่มเยาวชน ซึ่งเป็นสถานการณ์เดียวกันทั่วโลก ส่วนผู้ติดเชื้อรายเก่าก็เป็นผู้ใหญ่อยู่แล้วอย่างที่รู้กัน แต่ขณะนี้กลุ่มผู้ติดเชื้อรายใหม่ที่เป็นเยาวชนสูงขึ้น อายุของเด็กที่เข้าไปสู่การติดเชื้อก็น้อยลงด้วย เรามองออกถึงความไม่ปลอดภัยในชีวิตทางเพศของพวกเขา ยังไม่นับปัญหาเชิงสังคมและจิตใจที่เป็นผลสืบเนื่องจากการใช้ชีวิตทางเพศที่กระทบทางอ้อม ไม่ว่าจะเป็นการทำแท้ง การตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ และยังมีสิ่งซ่อนอยู่ที่ไม่เห็นเป็นตัวเลขหรือรูปธรรมอีกจำนวนมาก และไปสัมพันธ์กับเรื่องที่เราพูดกันเยอะคือสื่อลามกทั้งหลาย ซึ่งเด็กเป็นกลุ่มเป้าหมายในฐานะผู้บริโภค ผู้ซื้อที่เป็นหลักและเข้าไปสู่วงจรของการผลิตและจำหน่ายด้วย

ปัญหาที่สาม อาจถือได้ว่าเป็นความเบาบางลงในเชิงปัญหา แต่ยังคงอยู่คือเรื่องยาเสพติด ถ้าเราขยายวงของยาเสพติดรวมถึงเหล้า บุหรี่หรือสารชนิดอื่นๆ ด้วย จะเห็นว่าสถานการณ์ไม่ได้ดีขึ้น ถึงจะมีการประกาศสงครามกับยาเสพติด แต่ตอนนี้เริ่มมีตัวเลขใหม่ว่าผู้ติดเชื้อรายใหม่ขยับอีกแล้ว หลังจากกวาดล้างกลุ่มเก่าและเข้ารับการรักษา สถานการณ์เกี่ยวกับยาเสพติดเริ่มส่งสัญญาณอะไรหลายๆ อย่าง และถ้านำไปรวมกับปัญหาเรื่องเหล้า บุหรี่ ก็จะเห็นชัดเจนว่าอัตราการเสพยาในเด็กไม่ได้ลดลงเลย บุหรี่โดยภาพรวมอาจเหมือนควบคุมได้ค่อนข้างดีแต่ในกลุ่มวัยรุ่นไม่ได้ลดลง ส่วนเหล้าไม่ต้องพูดถึงคืออัตราการดื่มสุราเป็นปัญหาที่ถ้าเข้าไปในระดับชุมชนแล้วคือปัญหาพื้นฐาน การดื่มกลายเป็นวัฒนธรรมที่ยอมรับกันทั่วไปทัศนคติแบบนี้เราเริ่มรู้สึกว่ามันเปลี่ยน ซึ่งถ้ายังคงเป็นอย่างนี้ไปเรื่อยๆ การที่เขาเข้าถึงได้ง่ายก็จะมีกลุ่มที่ติดเพิ่มขึ้น และมักเป็นการติดที่มีโอกาสรักษาได้ยากเพราะติดตั้งแต่อายุน้อย

เหล่านี้คือปัญหาหลักๆ และตอนนี้มีการพูดถึงปัญหาตัวที่สี่ซึ่งจริงๆ มันก็แข่งขันมา คือเรื่องความปลอดภัย โดยเฉพาะอุบัติเหตุบนถนน ตอนนี้อุบัติเหตุหลักๆ อยู่ที่มีมอเตอร์ไซต์ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเยาวชน

What is the overall picture of youths today? How serious is it?

Looking at the overall picture now and at their behaviors, there are 3 major issues being talked about all the time. The first one is violence, which is a problem itself and is also concealed in other problems. Violence in children has obvious statistics. The group with highest problems is the transition period of teenagers and youths. They hurt both themselves and others. Suicidal ratio in Thailand is on the rise during the past 10 years, from 3% per 100,000 people to 7%. The age group that has the highest suicide problem is still teenagers and youths.

The second problem is sex. The statistics that confirms this is the ratio of new AIDS infected people are teenagers, which is the same throughout the world. The old infected ones are adults, as widely known. However, right now the newly infected are more teenagers. Their age seems to be lower too. We can see how unsafe their sex life is, no including social and mental problems, owing to their sex life with indirect impact, whether it be abortion or undesirable pregnancy. There are many others concealed without figures or tangibles and are related with what's been talked about a lot. That is pornographic media with children as target group as major consumers and in the cycle of production and distribution.

The third problem is regarded to lesson as a problem but it still exists. That is the drugs problem. If drugs also cover liquors, or other substances, we'll see that situation is not better, despite war against drugs. However, new statistics of new addicts have moved after eradicating the old groups and sending them to treatment. Situation about drugs has sent some signals. If we integrate this with the problems of liquor and cigarettes, it will be clear that the consumption rate in children hasn't reduced. Cigarettes, on the whole, seem to be under good control but in teenagers this hasn't reduced. Not to mention liquors, especially drinking rate at community level is a very basic problem. Drinking has become an accepted culture. We feel that this attitude has changed. However, if it goes on like this, with easy access, there'll be more addicted. The addiction is hard to cure, because it has started early.

These three are major problems. Right now, we're talking about the fourth one, which in fact has overtaken others. It is safety, especially road accidents. Major ones are with motorcycles, of which most riders are teenagers. It happens almost every day with higher rates of injury and cripple. In the long run, this will cause national economic loss. There's a survey about losses from accidents. If not mistaken, Thailand's accident rate is the 6th and economic loss is the 2nd. This is because if the loss happens with teenagers, the time

lost is long. In addition, if we look at other accidents, not the traffic ones, this may occur to smaller children, which is found to be a lot too. This is partly related with liquor problem, followed by fight and violence.

However, there's another interesting issue. That is intellect crisis, idea crisis. The newly emerging attitudes and values will affect the way of life of people in the society. Talking about sex but not only sexual relations and their consequences, we'll see that with superficial and unstable relationship, there's a question that in the future, what wedding and married life will be like. What about drinking and smoking children, which is known to affect brain and physical development, what their lives will be in the future? This is the attitude toward living together in the society, which is another hidden crisis. It may be even more violent.

Another intellect crisis is consumption problem. We've found that now we're in a society that teaches a lot about consuming. We consume everything. Happiness is enjoyment; it's overlapping as one. Everything must be fun first. Patience is denied, so are hard work and sweats. Everything must be easygoing, comfortable and convenient, which can be bought. Money dictates everything in life. With this concept, in the future, there will be what economists say, economy is on spending. It sounds good but actually by social terms, it's not. This is because the real economy must occur from investment of money to create products, hard work to create productivity, not from spending, buying, and selling. This doesn't affect only economy but also society because when life is stuck to these things. The way of life will be superficial. There'll be an attitude of prioritizing on oneself. Social feeling will be lost, which is another crisis we need to find answer together.

These problems are learning that will lead to accepting change and make it pass best. If we're just worried and shocked with teenager problem all the time, it doesn't help. We should learn with them. However, some matters must be managed or put in order. Everything can't be all free. I believe that if we compose ourselves on the principles of how to manage teenager matter in the way we want, it won't be successful certainly. Now what we talk about a lot is learning process in the main system; that is family and school. Secondly, learning is beyond the main system, especially youths. They learn a lot from outside, from friends, media, environment, community, society they see everyday. Therefore, the main system shouldn't shut itself out. Otherwise, they can't keep up with it.

What do you think about the attitude that "Teenagers are problems"?

I still insist that actually the behavior of the majority is not seriously problematic. It's the nature

และเกิดแทบจะรายวัน มีอัตราการได้รับบาดเจ็บและพิการขึ้นมาก ซึ่งถ้าคิดในระยะยาวจะเกิดความสูญเสียทางเศรษฐกิจของชาติ มีการสำรวจเกี่ยวกับความสูญเสียที่เกิดขึ้นจากอุบัติเหตุ ถ้าจำไม่ผิด อัตราการเกิดอุบัติเหตุของไทยเราอยู่อันดับ 6 และอัตราการสูญเสียทางเศรษฐกิจอยู่อันดับ 2 เพราะถ้าเกิดความสูญเสียในเยาวชน เวลาคิดความสูญเสียมันยาว นอกจากนี้ถ้าไปดูอุบัติเหตุอื่นๆ ที่ไม่ใช่ทางจราจรอาจจะในเด็กเล็กลงมาหน่อยก็พบว่าไม่มีน้อย ซึ่งส่วนหนึ่งก็ไปสัมพันธ์กับปัญหาเรื่องสุรา ตามมาด้วยการทะเลาะวิวาท การใช้ความรุนแรงต่างๆ

แต่ในขณะนี้มีความน่าสนใจหนึ่งเกิดขึ้น คือวิกฤตทางปัญญา วิกฤตทางความคิด ด้วยทัศนคติและค่านิยมบางอย่างที่เกิดขึ้นใหม่ มันน่าจะมีผลต่อวิถีชีวิตของผู้คนในสังคมต่อไป ถ้าพูดเรื่องเพศ หากไม่มองเฉพาะการมีเพศสัมพันธ์และผลที่ตามมา จะเห็นว่าตัวความสัมพันธ์ที่มีต่อกันแบบฉาบฉวย มีความสัมพันธ์ที่ไม่มั่นคงต่อกัน มีการตั้งคำถามว่าในวันข้างหน้ารูปแบบการแต่งงานและชีวิตครอบครัวจะเป็นอย่างไร หรือในเด็กที่ดื่มเหล้าสูบบุหรี่ซึ่งรู้กันดีว่ามีผลกระทบ ต่อพัฒนาการทางสมองและร่างกาย ก็เกิดคำถามว่าแล้วในวันข้างหน้าของชีวิตจะเป็นอย่างไร เป็นเรื่องของทัศนคติต่อการใช้ชีวิตร่วมกันทางสังคม อันนี้เป็นวิกฤตอีกแบบหนึ่งที่ซ่อนอยู่ ซึ่งอาจจะรุนแรงกว่าด้วยซ้ำไปหากมองอีกมุมหนึ่ง

อีกวิกฤตทางปัญญาที่เกิดขึ้น คือปัญหาเรื่องการบริโภคที่เราพบว่าขณะนี้เขาอยู่ในสังคมที่สอนเรื่องการบริโภคมามาก เสพทุกอย่าง ความสุขอยู่ที่ความสนุก ทับซ้อนเป็นเรื่องเดียวกัน ทุกอย่างเอาสนุกไว้ก่อน อดทนไม่เอา งานหนักไม่เอา อะไรที่ต้องลงทุนลงแรงไม่เอา เองจ่ายสบาย และสะดวก ใช้ระบบซื้อหา เงินเป็นตัวกำหนดให้เกิดทุกอย่างในชีวิต โดยที่ขณะนี้ในวันข้างหน้าจะทำให้เกิดสิ่งที่นักเศรษฐศาสตร์บอกว่า เป็นเศรษฐกิจที่อยู่บนฐานของการใช้จ่าย มันดูเหมือนดีแต่จริงๆ แล้วโดยทางสังคมไม่ใช่ เพราะเศรษฐกิจที่แท้จริงจะต้องเกิดจากการลงแรงลงทุนเพื่อสร้างผลผลิต ทุ่มหาการทำงานหนักเพื่อให้เกิดผลผลิต ไม่ใช่เกิดจากการใช้จ่ายซื้อมาขายไป ซึ่งไม่ได้กระทบเฉพาะเศรษฐกิจแต่ส่งผลกระทบต่อสังคมด้วย เพราะพอชีวิตติดอยู่กับสิ่งเหล่านี้ก็เกิดความฉาบฉวยของการใช้ชีวิต เริ่มเกิดทัศนคติของการเอาตัวเองเป็นใหญ่ ความรู้สึกทางสังคมมันหายไป ก็เป็นวิกฤตอีกแบบที่ต้องร่วมกันหาคำตอบ

ปัญหาเหล่านี้เป็นการเรียนรู้ที่จะนำไปสู่การยอมรับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นและทำให้มันผ่านไปได้ดีที่สุด ถ้าเราเอาแต่ห่วง ตกอก ตกใจกับปัญหาयरุ่นอยู่ตลอดเวลา มันก็ทำอะไรไม่ได้ เพียงแต่ว่าเราจะเรียนรู้ร่วมกับพวกเขาอย่างไร แต่บางเรื่องก็ต้องจัดการหรือจัดระเบียบเหมือนกัน ไม่ใช่ว่าทุกอย่างจะเสรีหมด เชื่อว่าถ้าตั้งมั่นบนหลัก

ว่าจะจัดการเรื่องวัยรุ่นทุกอย่างให้เข้าระบบที่เราต้องการ มันไม่สำเร็จแน่นอน ตอนนี่เรื่องที่เราคุยกันเยอะมากคือกระบวนการเรียนรู้ที่อยู่ในระบบหลักคือครอบครัวและโรงเรียน อันที่สองคือการเรียนรู้มีมากกว่าในระบบหลักโดยเฉพาะถ้าพูดเรื่องเยาวชน เขาเรียนรู้จากนอกระบบเยอะมากทั้งกลุ่มเพื่อน สื่อ สภาพแวดล้อม ชุมชนสังคมที่เห็นอยู่ทุกวัน ฉะนั้นระบบหลักไม่ควรจะปิดกั้นตัวเอง ไม่อย่างนั้นจะไม่ทันกัน

คิดเห็นอย่างไรต่อทัศนคติที่ว่า “วัยรุ่นคือปัญหา”

ยังยืนยันเสมอว่าจริงๆ แล้วโดยกลุ่มใหญ่ถ้ามองที่พฤติกรรมเขาไม่ได้มีปัญหาที่รุนแรงนัก มันเป็นปัญหาธรรมชาติตามวัยของวัยรุ่น เหมือนกับที่คนเราแต่ละช่วงวัยก็มีปัญหาของตัวเอง ในฐานะจิตแพทย์เรารู้ว่ามันมีความเคลื่อนไหวทางจิตใจของผู้คนในวัยนั้นๆ ซึ่งไม่ใช่เรื่องผิดปกติหรือเป็นปัญหา ช่วงหนึ่งเขาก็จะสนใจเรื่องเพื่อนมาก ในขณะที่อีกช่วงจะให้ความสนใจเรื่องเพื่อนต่างเพศ มันก็มาตามวัยของเขา ไม่ได้แปลว่ามันจะต้องไปสู่ปัญหา ยืนยันว่าเด็กกลุ่มใหญ่มีการเรียนรู้และพัฒนาการไปตามวัยแบบวัยรุ่นและผ่านช่วงวัยขึ้นไปเป็นผู้ใหญ่ ก้าวต่อไปเรื่อยๆ

ในขณะที่เดียวกันก็ต้องยอมรับว่ากลุ่มที่เป็นปัญหารุนแรงก็มีและมีการขยายตัวระดับหนึ่งเพราะสภาพแวดล้อมมรดมั่วและเอื้อต่อตัวปัญหาค่อนข้างมาก มันมีการเปลี่ยนแปลงหลายอย่าง ถ้าเราไปดูระบบหลักๆ จะเห็นว่าทำไมปัญหาเรื่องเด็กเยาวชนมันปูดขึ้น อย่างเรื่องครอบครัว สภาพแวดล้อมต่างๆ มันไม่ใช่ว่าอยู่ๆ เด็กจะมีปัญหาขึ้นมาเอง หรือทางสังคม อยู่ๆ ยาบ้าระบาดหนักมันก็ติดเพิ่มขึ้นหรืออยู่ๆ มีสื่อลามกที่สอนทัศนคติเรื่องเพศที่รุนแรงเยอะมาก เด็กจำนวนหนึ่งก็จะเริ่มไปไม่รอด เรื่องการบิดเบือนในทางสังคม เรื่องวิถีคิดมีหลายอย่าง แต่ก็ยังมีความเชื่อมั่นและยืนยันว่าโดยระบบทางสังคมและตัวเด็กเองกลุ่มใหญ่กำลังเรียนรู้และผ่านชีวิตเหล่านี้ไปโดยมิติแบบของเขา โดยช่วงวัยของเขา เขาก็ยังทำหน้าที่ของตัวเองได้ เพราะไม่อย่างนั้นภาพสังคมโดยรวมมันอยู่ไม่ได้ จะแยกว่านี่อีก แต่เด็กส่วนใหญ่ยังโอเคอยู่ ในขณะที่เด็กอีกจำนวนหนึ่งเราต้องเข้าไปแทรกแซงบางอย่างมากขึ้นเหมือนกัน

อะไรคือรากเหง้าที่แท้จริงของปัญหาเหล่านี้

เรื่องระบบคิดเป็นตัวที่เราอาจจะต้องเข้ามาวิเคราะห์ดีกว่าจริงๆ แล้วเราเป็นสังคมแบบรับเข้ามาไปหรือเปล่า ซึ่งเมื่อก่อนมันเป็นจุดแข็งของเรา ซึ่งตอนนี้ก็ยังมีอยู่ ทำให้เรามีความสามารถในการเปิดรับและอยู่ร่วมกันได้ค่อนข้างมีความยืดหยุ่นสูง แต่ในขณะที่เดียวกันทุกอย่างก็ถาโถมเข้ามาหมด บวกกับค่านิยมเรื่องการบริโภค ทุกอย่างสามารถทำเป็นธุรกิจและซื้อขายได้หมด ระบบคิดแบบนั้นมันไปหมด

of their age. People at each age will have their own problems. As a psychiatrist, I know that there's a mental movement of people at different ages, which is not abnormal or problematic. At one period, they will be very interested in friends while at others, they'll pay attention to different-sex friends. This is according to their age. It doesn't mean it will lead to problems. I confirm that a large number of children have teenager learning and development, pass through to adulthood and keep on going.

At the same time we must admit that there're some with serious problems, which has expanded to a certain level because their surroundings are favorable to problems. There are several changes. If we look at major systems, we'll see why children and youth problems have erupted, families, surroundings, for instance. Staying put, children can't have problems themselves. Or in social terms, all of a sudden, speed pills have widely spread with more addiction, or a lot of pornographic media that instill in them the violent sex. A number of children can't survive. There're also social distortion and many kinds of thinking but I still believe and insist that in the social system and children themselves, a large group are learning and passing through their lives with their own dimensions and age. They can do their duties; otherwise, society on the whole can't stay. It will be even worse. Most children are still OK while for some, we have to get involved more.

What are the root causes of these problems?

The thinking system is what we have to analyze well, whether our society is too much receptive. In the past it was our strong point, which still is. It has enabled us to open up and live together with high flexibility. At the same time, everything has rushed in, coupled with consumption values. Everything can be made into business. This kind of thinking system is prevalent. It's bad, if everything in our society is business. Attitudes and values will change. If we let this thinking method grow, eventually, it will be beyond control.

As the society is turned into teenage merchandise market and advertising, how does this reflect the quality of future population or adult?

The consumption issue will be more serious because right now teenagers have incredibly become

ถ้าในสังคมเราทุกอย่างซื้อขายได้หมดก็แย่ ทั้งทัศนคติค่านิยมก็จะไป
อีกอย่าง ถ้าเราปล่อยให้วิธีคิดที่ว่าโตขึ้นเรื่อยๆ แล้ว ในที่สุดก็จะ
ควบคุมไม่ได้เลย

การถูกทำให้เป็นตลาดสินค้าและโฆษณาของวัยรุ่นสะท้อนถึงคุณภาพ ประชากรหรือผู้ใหญ่ในวันหน้าอย่างไรบ้าง

ประเด็นเรื่องการบริโภคจะหนักขึ้นเรื่อยๆ เพราะขณะนี้เด็ก
วัยรุ่นกลายเป็นกลุ่มเป้าหมายหลักของสินค้าทุกชนิดทุกประเภทแบบ
ไม่น่าเชื่อไปแล้ว เป็นเรื่องที่มีการพูดกันเยอะ เหมือนกับเป็นการต่อสู้
กันทางความคิด เช่น ธุรกิจออนไลน์ในขณะนี้กลุ่มเป้าหมายหลักคือ
เยาวชน เราก็ต้องมาคุยว่ากฎหมายอย่างเดียวหรือเปล่าที่จะมาคุม
มันคุมไม่ได้หมดหรอก กฎหมายต้องปรับตัวให้ทันกับเทคโนโลยี แล้ว
ในฐานะผู้ผลิต ผู้จัด ผู้บริการออนไลน์เองเราจะมีจารีตร่วมกันไหม
ไม่ใช่กฎหมายแต่เป็นจารีตที่ถือปฏิบัติ ก็เป็นขั้นที่แข็งแกร่งมาอีกระดับหนึ่ง
และอาจจะทำได้ครอบคลุมและทันต่อปัญหาได้เร็วกว่า คิดว่าระบบ
มันจะดีขึ้นเยอะ มีการช่วยกันเกื้อหนุนกัน ถ้าสูงขึ้นไปกว่านั้นคือไม่ต้อง
รอให้มีจารีตไม่ต้องมีอะไร เป็นสำนึกของเราเอง นี่เป็นอุดมคติสูงสุด
มีสำนึกอยู่บนพื้นฐานที่ไม่ใช่คิดถึงแต่ผลประโยชน์ หากนึกถึงวัน
ข้างหน้าว่าจะเกิดอะไรขึ้นกับเยาวชน แล้วตัดสินใจทำสิ่งที่ดีที่สุดในวันที่
แม้ทุกคนจะบอกว่าทำไปทำไม คือทุกวันนี้มันมีการตั้งคำถามกับคนที่
ทำความดี ซึ่งสิ่งนี้น่าจะเป็นต้นแบบวิธีคิดให้กับเยาวชนด้วยในเรื่อง
ทางสังคม คือเราไม่ปฏิเสธเศรษฐกิจหรือธุรกิจโดยการสร้างมูลค่าแต่
จะไปแบบสมดุลได้อย่างไรกับเรื่องสำนึกทางสังคมด้วย

major targets of all merchandise. It has been talked
about a lot, like a struggle of ideas. For example, on-line
business has youths as its major target. We need to talk
whether it's the law only that should control it. The
control can't be absolute. Laws must be amended
to keep pace with technology. In addition, should
producers, organizers and on-line service providers have
mutually agreeable new custom? Not law but mutual
practice, which is another strong level with more
coverage and quicker response. I think the system will
be much better, by helping one another. A higher level
is no custom, nothing at all, just our conscience, which
is the highest ideal. The conscience isn't based on
benefits only, but thinking about the future what will
happen to our youths and then decide to do the best,
even on the day everyone says why doing this. These
days, a question is posed on those who do good deeds.
This may be a model of thinking system of youths
in social terms. That is we're not denying economy
or business by creating value; however, how it can be
balanced with social conscience.

Last year, we made a survey of children about
three kinds of happiness in their lives. The result is that
the first ranking is wealth while happiness in the family
is next. This has reflected social concept that has been
lost, which is quite tough. In the future it will be struggle
and competition. Generosity will be decrease if it's so
strong to the point that everything can be sold. Life
target, which is the optimum happiness, is money and
wealth.

In the past, if anyone makes money with
children will be strongly reprimanded. However, now
they're going to say, children want to do business, of
which reason is unacceptable. There must be con-
science. It's been talked about that some are obvious
crime but some are gradually started. We must create

ปีที่แล้วเราสำรวจความคิดเห็นเด็กถึงความสุขสามอย่างในชีวิต
ผลปรากฏว่าอันดับหนึ่งคือรวย ส่วนความสุขในครอบครัวมาทีหลัง
ซึ่งสะท้อนถึงความคิดทางสังคมที่หายไปเหมือนกัน ถ้าปากณะต่อไปก็จะ
เป็นการต่อสู้แย่งชิง ลดความรู้สึกร่วมช่วยเหลือเกื้อกูลต่อกัน เพราะถ้า
มันแข็งแรงก็จะไปถึงจุดที่ว่าทุกอย่างขายได้หมด เป้าหมายหลักของ
ชีวิตที่เป็นความสุขสุดยอดคือเงินและความร่ำรวย

เมื่อก่อนในทางสังคมถ้าใครหากินกับเด็กจะถูกประณาม
รุนแรงมาก แต่เดี๋ยวนี้จะมีคำพูดที่ว่า ก็เด็กมันอยากค้าขาย ซึ่งเป็น
เหตุผลที่คิดว่าใช้ไม่ได้ มันต้องมีสำนึก เริ่มมีการพูดกันว่าบางเรื่อง
เป็นความผิดอย่างเห็นได้ชัด แต่บางเรื่องก็ค่อยๆ ก่อตัว ต้องสร้าง
ระบบสังคมระบบคิดที่ว่า การหากินกับเด็กเป็นเรื่องที่แย่มากๆ
หรือเป็นผู้ใหญ่แล้วทำร้ายเด็กมันใช้ไม่ได้ ต้องสร้างระบบคิดทาง
สังคมแบบนี้ขึ้นมา จะได้ไม่หนึ่งเฉยไม่ดูตาย กลไกทางชุมชนอันนี้
ช่วยได้เยอะ จริงๆ แล้วเรื่องของเด็กเป็นอะไรที่อยู่ในใจเราอยู่แล้ว
มีความห่วงใยอยากทำสิ่งดีๆ ให้กับเขา แต่ว่าช่วงระยะหนึ่งเกิด
ความรู้สึกว่าธุระไม่ใช่ ลูกใครก็ดูแลกันเองสิ เราก็เริ่มกลับไป

กระบวนการทางชุมชนใหม่แล้วพบว่าสามารถเรียกให้พื้นกลับคืนมาได้
ยังมีความเมตตาและให้อภัยระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่อยู่ เริ่มมีการเปลี่ยน
วิธีคิดในการทำงานกับเยาวชน เริ่มมีส่วนร่วมมากขึ้น

ทางออกร่วมกันของปัญหาเยาวชนควรเป็นไปในทิศทางไหน อย่างไร

ทางออกร่วมกันคือ หนึ่ง ไม่สามารถใช้วิธีการใดวิธีเดียวได้
อย่าไปฝากความหวังกับทางใดทางหนึ่ง มาตรการหนึ่งๆ ก็เหมาะสม
กับสถานการณ์หรือปัญหาใดปัญหาหนึ่งเท่านั้น เช่น ปัญหาอินเทอร์เน็ต
จะไปฝากความหวังไว้กับเว็บการ์ตอย่างเดียวยังไม่ได้ เพราะเราเจอ
อาการแบบนี้ในสังคมไทย เวลามีเรื่องอะไรขึ้นมาก็จะลุกขึ้นมาพูด
ทางเดียวแล้วบอกว่าต้องอย่างนี้แหละ เหมือนยาขนานเดียวที่แก้ปัญหา
ได้ครอบจักรวาล สังคมไทยต้องเรียนรู้ร่วมกันว่าอย่าคิดอยู่บนฐาน
แบบนี้ มันต้องมีมาตรการที่เกื้อหนุนและเสริมกัน ทำไปพร้อมๆ กัน

อย่างที่สองคือ ต้องเข้าไปหนุนเสริมกันในการทำร่วมกัน เรา
ต้องการฐานความรู้จริงๆ ฐานปัญญาจริงๆ มีการคุย แลกเปลี่ยน ทำ
ด้วยความเข้าใจจริงๆ ซึ่งตรงนี้มีผลกระทบต่อค่อนข้างมากในนโยบาย
เพราะการออกนโยบายแต่ละอย่างมีผลกระทบในเชิงกว้าง ถ้านโยบาย
ไม่อยู่บนฐานที่มีการพัฒนาความรู้จริงๆ ว่าวิธีนั้นใช้ได้จริงๆ ก็
จะเกิดผลกระทบเชิงกว้างในทางบวก ในขณะที่เดียวกันถ้าออกมาตรการ
บนฐานที่ไม่แน่นพอ ไม่ผ่านกระบวนการการพัฒนาทางความรู้หรือ
ความคิดที่ดีพอก็จะส่งผลกระทบต่อเชิงกว้างที่ไม่ใช่ในทางบวกเช่นกัน
ก็ต้องมีกระบวนการการทำงานตรงนี้ด้วย

ต่อไปคือตัวเด็กก็มีความสำคัญ เขาเป็นส่วนที่จะจัดการกับปัญหา
และแก้ไขปัญหา เพราะฉะนั้นเวลาทำงานเราต้องไปทำความเข้าใจ
กระบวนการของกลุ่มเยาวชน คือตอนที่มีความพยายามที่จะทำงาน
กับเยาวชนเยอะพอสมควร ที่จัดตั้งก็มีเหมือนกัน และบางที่ระบบ
สนับสนุนที่เข้าไปในกระบวนการทำงานในเยาวชนไม่ต่อเนื่อง ทำให้
ตะกุกตะกัก อีกอย่างคือเราจะหวังว่าเด็กสนใจเหมือนกันไม่ได้ ต้องมี
ทางเลือกหรือพื้นที่ให้เด็กมีส่วนร่วมในการทำงานเรื่องของพวกเขาเอง ซึ่ง
ตรงนี้ต้องวางแผนแบบจริงจังและเพียงพอให้ทันกับกลุ่มที่เป็นปัญหา

มองศักยภาพของเยาวชนยุคนี้อย่างไรบ้าง

เขามีทั้งจุดแข็งและจุดอ่อน จุดแข็งคือเติบโตในยุคของ
เทคโนโลยี มีวิธีคิดหรือความคิดแบบก้าวไปข้างหน้าหรือก้าวกระโดด
เขาเกิดมาในยุคที่อะไรก็เกิดขึ้นได้จริง ทันทันอะไรที่เป็นไปได้จริง
ไม่ต้องรอ เขาอยู่บนศักยภาพที่มีการพัฒนาตัวเอง มีความไว ก้าวไป
ข้างหน้ากับทุกสิ่งทุกอย่าง และการเรียนรู้ในภาพรวมก็ตีมีความ
หลากหลาย กล้าแสดงออก มีความมั่นใจในตัวเอง แต่ภายใต้จุดแข็ง
มันเป็นธรรมชาติที่ต้องมีจุดอ่อน คือเขาอยู่กับความไว ฉาบฉวย อยู่

social and thinking systems that making money with
children is very bad. Or adults hurting children is
not acceptable. This social thinking system must be
created so that we won't just sit by, watching. The
community mechanism can help a lot. In fact, a matter
of children is what's on our mind. We're concerned and
want to good things for them but sometimes we feel it's
none of our business. People should take care of their
own children. We're now back to community process
and find that it can be restored. There're compassion
and forgiveness between children and adult. Thinking
method in working with youths has been changed.
There's more participation.

What are mutual solutions to youth problems?

Firstly, we can't use only one specific solution.
Don't pin our hope on only one method. One measure
is suitable for one situation or one problem only. For
example, the internet problem, we can't put our hope on
web guard only because we usually find this syndrome
in Thai society. When there's a matter, we're going
to say it's like this. It's like only one medicine for all
diseases. Thai society must learn together not to think
on this basis. There must be favorable and complemen-
tary measures, simultaneously implemented.

Secondly, we must support and do it together.
We need real and intellect knowledge base. There'll
be talk and exchange to create understanding. This
affects the policy a lot because each policy issuance
will have extensive impact. If the policy isn't based on real
knowledge development that this method does really
work, there'll be wide-ranging positive impact. On the
other hand, if the measure isn't based on solid ground,
hasn't passed knowledge development process or good-
enough idea, the effect will also be wide-ranging but
not in a positive way. There must be working process
here.

Next are children, which is important. They play
a part in managing problems and solutions. Therefore,
when we work, we must understand youth group
process. Now, there've been a lot of attempts to work
with youths. Some are the organized ones. Sometimes,
support system for this is not continuous, resulting in
jerky runs. On the other hand, we can't hope that
children will be interested. There must be options
or spaces for children to participate in working for
themselves. This must be seriously and sufficiently
planned for those problematic ones.

What do you think about potential of youths these days?

They have both strong and weak points. The
strong one is that they grow up in the technology age.
Their thinking system or idea is progressive or leapfrog.
They're born in the period when anything can really

happen. They can see everything possible, without waiting. They're on the potential of self development. They're swift and move forward with everything. Their learning on the whole is also good. It's diversified. They dare to express themselves. They have self confidence but underneath such strong points it's natural to have weak points. Because they live with swiftness, superficiality, or what can suddenly do, they're impatient. They can't wait. They're hasty. The language used is short. There're also a lot of false in the fact. Technology has replaced reality, called as "fake" by teenagers, which didn't exist in the past. I think this is a matter of period, and it's not serious. If the thinking system - thinking process, information reception and management, decision making process - the major concern of their living, which is not only receiving but learning from it, if this system can go along well with their lives, it can support their natural strong points.

Right now, do adults provide opportunities or space for youths?

It's open because technology partly makes it open. Internet, for instance, has reduced constraints. However, asked if it's actually fully open, those in this process still feel that adults are still very worried, so much that youths can't do anything by themselves. We're still overprotective. Protect and manage by adults first. We're partly open but some thinking process is still hovering between old and new. They're still young. We can't let them free. We still give them a lot. Some still fill out entrance application forms for their children. We think it shouldn't be like this. In a dimension, we must learn together with them.

How should parents these days raise their children to know how to think with immunity from increasingly complicated environmental and social problems?

Our old idea about looking after children is based on framework and method. We will designate something e.g. be orderly, talk nicely, don't put up your feet while sitting, etc. We get stuck with behavioral format. We forget that our children are with out-of-home system a lot. Or even in the house, they're with the internet, which is outside the house. Everything can penetrate our house. What can we do to enable them to think and decide by themselves? Behavioral format isn't enough and maybe isn't applicable for the present. Sometimes, parents must overlook some of their children's behavior. They should be able to talk to them about thinking method and catch up with what really happens in their lives. Today, it's not enough to tell them, "Don't" because they may not have these at home but they're ready to have access to these things all the time. There's only one way - talking to them about thinking method.

กับอะไรที่หนักที่หนักใด ทำให้ไม่มีความอดทน รอไม่เป็น ใจร้อน ภาษาที่ใช้ก็สั้นลง มีความไม่จริงปนอยู่ในความจริงเยอะ เทคโนโลยีมันมหาดแทนความจริงบางอย่างไป ภาษาวัยรุ่นเรียกกันว่า "เพก" ซึ่งเมื่อก่อนไม่ค่อยมี ซึ่งสำหรับตัวเองคิดว่าเป็นเรื่องของยุคสมัยไม่ใช่เรื่องร้ายแรง ถ้าระบบความคิด กระบวนการคิด รับ จัดการข้อมูล และตัดสินใจ ซึ่งเป็นตัวหลักของการใช้ชีวิตของเขา คือไม่ใช่รับอย่างเดียว แต่เรียนรู้จากมัน ถ้าระบบตัวนี้ไปได้ดีกับชีวิตของเขา มันก็จะไปเสริมจุดแข็งที่มีตามธรรมชาติ

ทุกวันนี้ผู้ใหญ่ให้โอกาสหรือพื้นที่สำหรับเยาวชนมากน้อยอย่างไร

มันเปิดเพราะว่าส่วนหนึ่งเทคโนโลยีทำให้เปิด อย่างอินเทอร์เน็ต มีข้อจำกัดลดลงมาก ถ้าถามว่ามันเปิดอย่างเต็มที่จริงๆ หรือเปล่า อย่างคนที่ทำงานในกระบวนการตรงนี้ยังรู้สึกว่่าทศนะหรือกรอบในเชิงห่วงใยยังมีมากในผู้ใหญ่ไทย มากขนาดที่ห่วงใยว่าเขาจะทำได้ด้วยตัวเอง วิธีคิดของเราจะออกแนวปกป้องเยอะ ปกป้องไว้ก่อนจัดการไว้ก่อนโดยเราก่อนข้างมาก เราก้เปิดในส่วนหนึ่งแต่กระบวนการคิดบางอย่างยังดิ่งกันอยู่ระหว่างเก่ากับใหม่ ยังเด็กอยู่ ยังปล่อยไม่ได้ ยังเลี้ยงแบบให้ลูกเยอะมาก ยังมีที่กรอกใบสมัครเอ็นทรานซ์ให้ลูกอยู่ ซึ่งเราคิดว่าพื้นที่แบบนี้มันไม่ใช่ เราต้องเรียนรู้ไปพร้อมๆ เขาในอีกมิติหนึ่ง

พ่อแม่สมัยนี้ควรจะเลี้ยงลูกอย่างไรให้คิดเป็น/มีภูมิคุ้มกันจากสภาพแวดล้อม/สังคมที่นับวันปัญหาจะยิ่งซับซ้อนมากขึ้น

ความคิดเก่าของเราเรื่องการดูแลลูกจะติดอยู่ที่ตัวกรอบและวิธีการ เราจะเข้าไปกำหนดอย่างเช่น เรียบร้อย พุดเพราะ นั่งลง อย่าเอาเท้าขึ้นมา ฯลฯ เราไปติดแค่ตรงนี้ก็รูปแบบตัวพฤติกรรมลืมนคิดไปว่าลูกอยู่กับระบบนอกบ้านมากหรือแม้แต่ในบ้านเขาก็อยู่กับอินเทอร์เน็ตซึ่งมาจากนอกบ้าน ทุกอย่างมันทะลุเข้ามาในบ้านได้หมดแล้ว ทำอย่างไรที่จะให้เขาสามารถคิดและตัดสินใจด้วยตัวเองได้ที่เราดูแลกรอบพฤติกรรมมันไม่เพียงพอและบางที่อาจใช้ไม่ได้กับยุคสมัยปัจจุบันด้วยซ้ำไป บางครั้งพ่อแม่ก็ต้องมองข้ามพฤติกรรมบางอย่างของลูกไปบ้าง แต่ให้มีความสามารถที่จะคุยเรื่องวิธีคิดกับลูกและหันกับเรื่องที่เกิดขึ้นในชีวิตของเขา ทุกวันนี้คุณพุดกับลูกว่า "ห้ามนะ" มันไม่พอ เพราะว่าต่อให้ที่บ้านไม่มีแต่แค่เดินไปนิดเดียว เขาก็พร้อมจะเข้าถึงสิ่งเหล่านั้นอยู่ตลอดเวลา มีอย่างเดียวคือคุยกันด้วยวิธีคิด พ่อแม่ต้องเปิดเพื่อจะได้คุยกันได้ อย่าตั้งต้นด้วยความรู้สึกที่ว่าจะไรก็ได้ มันเป็นไปได้ สู้มาหาวิธีการเรียนรู้ร่วมกันดีกว่า ขณะเดียวกันก็ให้โอกาสในการตัดสินใจให้มากขึ้นเรื่อยๆ ให้เขาสามารถคิดได้ด้วยตัวเอง ต้องคุยกันทางความคิดแบบที่ไม่ใช่ตัดสินจากเรา

เป็นหลัก ค่อยๆ สร้างการตัดสินใจจากเขาเอง ถ้าเราใช้เวลากับเขามากขึ้น มีเวลาพูดคุยกันเรื่องต่างๆ ไป เราพบว่าเด็กค่อยๆ สะสมความคิดที่ได้รับจากพ่อแม่มากกว่าข้างนอกและหล่อหลอมเป็นตัวตนของเขาในที่สุด อยากจะบอกพ่อแม่ว่าจริงๆ แล้วเรามีอิทธิพลต่อลูกนะ แต่หมายความว่าเราต้องทำด้วย ไม่ใช่คาดหวังอย่างเดียว

บทบาทของสำนักสนับสนุนการสร้างสุขภาวะและลดปัจจัยเสี่ยง สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) ต่อเรื่องเหล่านี้เป็นอย่างไรบ้าง

วิธีทำงานแบบที่ สสส. ทำนั้น เรารู้ว่าการทำงานเกี่ยวกับเรื่องเด็กและเยาวชนมีคนทำงานที่เป็นหุ้นส่วนอยู่เยอะในทางสังคม ทั้งตัวองค์กรหลักอย่างครอบครัว โรงเรียน ระบบทางศาสนา และกระบวนการที่เป็นประชาคมซึ่งเกิดขึ้นด้วยตัวของมันเอง เครือข่ายต่างๆ สิ่งที่ทำเหมือนเราเป็นน้ำมันหล่อลื่น หน้าที่ของเราคือทำข้อเท็จจริงให้ปรากฏว่าในกระบวนการทำงานที่จะแก้ไขเรื่องเยาวชนอันไหนคือส่วนที่หายไปไม่ค่อยมีคนทำ และตรงนั้นถ้าเติมเข้าไปก็จะช่วยให้เกิดกระบวนการทำงานที่ดี เช่น ตอนนี้นำร่องการทำข้อมูลพื้นฐานในเรื่องของเยาวชนที่เป็นพื้นที่ เพราะการดูแลเยาวชนมันต้องดูเป็นพื้นที่ จะอาศัยว่าดูจากด้านบนแล้วกวาดให้หมดทั้ง 18 ล้านคน เป็นไปไม่ได้ แต่ถ้าระดับพื้นที่แข็งแรงในการทำงานก็จะเข้มแข็ง ตอนนี้นำร่องว่าสถานการณ์ระดับพื้นที่มันมีแต่ตัวเลขแห้งๆ เราก็สนับสนุนการทำงานวิจัยที่เรียกว่า Child Watch ที่จะลงไปดูสถานการณ์ปัญหาของเยาวชนที่เคลื่อนไหวในพื้นที่ วิเคราะห์หาว่าตรงไหนขาดแล้วไปเสริม คนที่ทำงานเรื่องเยาวชนอยู่แล้วก็สามารถเข้ามาใช้ข้อมูลนี้เพื่อให้ดีขึ้นได้

อย่างที่สองคือ เรารู้ว่ามีคนทำเรื่องดีๆ อยู่เยอะ แต่ไม่มีจุดที่จะทำให้เกิดพลังร่วมกันและเป็นประเด็นขึ้นมาหรือเกิดการพูดคุยได้ เราก็เริ่มหาจุดเชื่อมต่อกัน เป็นเหมือนการจับคู่ให้ เพราะเราไม่ได้ติดอยู่ในตัวงานที่ต้องทำ เราอยู่ข้างนอกจะมองเห็นว่าแต่ละองค์กรทำอะไรอยู่ และส่วนไหนน่าจะจับคู่กันได้บ้าง ทำให้เกิดแหล่งทรัพยากรที่ทำงานเรื่องเด็กให้ได้ไปเจอกัน ทำให้แข็งแรงขึ้น และการทำงานเป็นกลุ่มเครือข่ายทำให้เกิดการขับเคลื่อนของพลังที่มีอยู่แล้วในสังคม

อันดับที่สามคือ จากพลังที่ขับเคลื่อนก็เริ่มมองหาจุดที่ว่าถ้านโยบายเกี่ยวกับเรื่องนี้ออกมามันจะมีผลกระทบเชิงกว้างนะ จะมีการเปลี่ยนแปลงบางอย่างเกิดขึ้นทันทีนะ ก็เริ่มจับพลังการขับเคลื่อนที่เกิดขึ้นเป็นประเด็นในเชิงนโยบายและทำเสนอเข้าไปเพื่อตัดสินใจ ซึ่งจะทำให้เกิดการปรับหรือเปลี่ยนได้ เราทำงานโดยใช้ระบบฐานความรู้เป็นหลัก หาจุดที่ขาดแล้วเติมเข้าไป จากนั้นนำองค์ความรู้นี้ไปทำงานร่วมกับคนจำนวนมากที่ทำอยู่แล้วให้เคลื่อนไปเป็นขบวน และที่สุดไปถึงจุดที่เป็นนโยบายบางอย่างที่สามารถสกัดปัญหาได้ระดับหนึ่ง

Parents must be open to talk. Don't start with the feelings that it's impossible. It's better to learn together. At the same time, let them decide more. Let them think by themselves. The talk must not be based on us. Just create decision making from them little by little. If we spend more time with them, and have time to talk about general things, we will find that children will gradually accumulate the ideas from parents more than outside and this will be integrated as their identity finally. I'd like to tell parents that we're very influential on children but it means that we must do it, not only expect.

What are the roles of Population Health and Risk Reduction Program, Thai Health Promotion Foundation, in this respect?

We know that in working with children and youths, there're other partners in the society, such as those major organizations like family, school, religious system and other civil bodies that occur by themselves, as well as various networks. What we do is like we're lubricant. Our job is to make fact appear that in working to solve youth problems, which one is missing, which one is rarely done. And here we fill it up to create good working process. For example, right now we know the making of youth basic information in areas because taking care of youths must be allocated into areas. We can't sweep over all 18 million youths. It's impossible. However, if the area level is strong, the working will be strong. Now we know that area-level situation has only raw figure, we then support research work called Child Watch to look at the problem of youth movement in the area. We analyze and find which part is missing and then supplement it. Those who are working on youths can use this information to make it better.

Secondly, we know that a lot of people are doing good things but there's no place to create synergy and turn it into issue or create talk. We then begin to find the link, like match making because we're stuck in the work we must do. We're on the outside and can see what each organization is doing, which ones can match. Those resources working on children can meet one another, make them stronger. Working as network can create the movement of existing power in the society.

Thirdly, from the driving movement, we will find how policy concerning this will have extensive impact. There will be some changes in a sudden. We will catch the movement as policy issue and propose it for decision. This can create modification or change. We work by using knowledge base. We find the missing points and fill them up. Then we use this knowledge to work with many others who have been working on it, proceed as a movement and finally reach the policy that can halt the problem to a certain extent.